

- Ιστορία
- Πρόεδρος
- Ομιλίες
- Όργανα
- Διεθνείς Σχέσεις
- Δελτία Τύπου
- Πολιτικά Κείμενα
- Επικοινωνία
- Links

 Home
Νομαρχιακές & Δημοτικές Εκλογές 2002
Designed and Implemented by CompuLink Network S.A.

06/11/1997

ΣΤΗΝ ΠΡΟ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΣΤΗ ΒΟΥΛΗ ΓΙΑ ΤΑ ΕΘΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είναι δεδομένο ότι η εξωτερική πολιτική είναι εξαιρετικά κρίσιμη διάσταση στο δημόσιο βίο για όλες τις χώρες. Αν όμως αυτό ισχύει για όλες τις χώρες, ισχύει κατά μείζονα λόγο για την Ελλάδα. Και αυτό για πολύ συγκεκριμένους γεωγραφικούς και γεωπολιτικούς λόγους. Τους οποίους όλες οι Ελληνίδες και όλοι οι Έλληνες γνωρίζουν και πρέπει πολύ συχνά να επαναφέρουν στο νου τους.

Υπάρχει μια ελληνική ιδιαιτερότητα. Και το λέω αυτό γιατί συχνά σε κάποιους τουλάχιστον, δημιουργείται η εντύπωση ή αφήνουν να εννοηθεί ότι δημιουργείται η εντύπωση ότι τα δεδομένα για την Ελλάδα είναι περίπου όπως σε άλλες χώρες, κυρίως με εκείνες που έχουμε επιλέξει να περπατήσουμε το δρόμο του ευρωπαϊκού προσανατολισμού. Όσα και αν μας ενώνουν με αυτές, υπάρχουν κάποιες πολύ σημαντικές ιδιαιτερότητες. Πριν απ όλα βρισκόμαστε σε ένα πολύ κρίσιμο γεωπολιτικό σταυροδρόμι, όπου συναντιέται η Δύση με την Ανατολή και ο Βορράς με το Νότο. Ακόμα σημαντικότερο όμως είναι ότι ενώ έχουμε επιλέξει -και ορθώς- τη συμμετοχή μας στους βασικούς μηχανισμούς δυτικής προέλευσης, την Ατλαντική Συμμαχία, την Ευρωπαϊκή Ένωση κ.ο.κ. εδαφικά είμαστε αποκομμένοι και βρισκόμαστε σε μία περιοχή του κόσμου που συχνά χαρακτηρίζεται από αστάθεια, αβεβαιότητα, ρευστότητα και κινδύνους. Αυτό το επιβεβαιώνει άλλωστε η Ιστορία. Διότι μέχρι στιγμής σε οποιαδήποτε μεγάλη κρίση ή σύγκρουση, η Ελλάδα βρέθηκε πάντα εμπλεγμένη. Παρ ότι αυτό είναι αυτονόητο, όταν συζητάμε για εξωτερική πολιτική πρέπει πάντα να το υπενθυμίζουμε στους εαυτούς μας. Οδηγεί αυτό με μαθηματική ακρίβεια στην ανάγκη η εξωτερική μας πολιτική να μελετάται σε βάθος με σοβαρότητα και ψυχραιμία και ανάλογα βέβαια να χαράσσεται ώστε να εξασφαλίζονται τρεις βασικές προϋποθέσεις: Συνέχεια, Συνέπεια, και Αξιοπιστία. Και είναι επίσης πολύ σημαντική ανάγκη να συνειδητοποιεί το σύνολο των πολιτών πάντα, κάθε στιγμή το μέγεθος των προβλημάτων και των πιθανών κινδύνων που αντιμετωπίζει ή μπορεί να αντιμετωπίσει η χώρα. Και αυτό με οδηγεί στο αβίαστο συμπέρασμα ότι υπάρχει ανάγκη εθνικής συνεννόησης. Πάντα υπάρχει ανάγκη εθνικής συνεννόησης για τα ελληνικά δεδομένα, κυρίως σε ό,τι αφορά τη διαμόρφωση και την υπηρετήση της εξωτερικής πολιτικής και αυτό ισχύει σήμερα κατά μείζονα λόγο για λόγους κρίσιμότητας περιστάσεων που διερχόμαστε.

Επίσης με βάση
την ιστορία

Θα έλεγα μάλιστα ότι αυτή η ανάγκη της συνεννόησης και κατ' ευχήν η διαμόρφωση μιας εθνικής στρατηγικής είναι σήμερα ευκολότερη απ' ό,τι άλλοτε. Και είναι ευκολότερη απ' ό,τι άλλοτε γιατί πολλές ή αρκετές από τις πολιτικές δυνάμεις εν μέρει τουλάχιστον απαλλαγμένες από τις ιδεοληψίες που τις ταλάνιζαν μέχρι πριν από λίγα χρόνια έχουν αποδεχθεί τον ευρωπαϊκό προσανατολισμό και δεν υπάρχουν εκείνες οι αποστάσεις στην ανάγνωση, τουλάχιστον, του βαλκανικού τοπίου που μας αφορά και άμεσα.

Βασική παραδοχή όμως γι αυτή την εθνική συνεννόηση και ακόμα περισσότερο κατά μείζονα λόγο για τη διαμόρφωση εθνικής στρατηγικής, είναι ότι αυτά τα θέματα δεν θα καθίσταται αντικείμενο εύκολων κομματικών διαμαχών, δεν θα καθίσταται, όπως συχνά, και στο απώτερο αλλά και στο πρόσφατο παρελθόν, αντικείμενο δημαγωγίας και βεβαίως, θα αποφεύγουμε τους εύκολους διχασμούς, μοιράζοντας ο ένας στον άλλον τους τόσο γνώριμους και κακόηχους τίτλους του μειοδότη ή του προδότη που, πάλι πολύ συχνά, έχουν χαρακτηρίσει δυστυχώς το δημόσιο βίο μας.

Επιτέλους πρέπει να έχουμε συναγάγει όλοι ένα βασικό συμπέρασμα: Ότι έχουμε πληρώσει βαρύτατο το τίμημα από την ελαφρότητα που ενίοτε χαρακτηρίζει στο δημόσιο βίο τις συμπεριφορές μας γύρω από μείζονα θέματα εξωτερικής πολιτικής και εθνικής ευαισθησίας. Και δεν έχουμε δικαιολογία να τα επαναλάβουμε. Προϋποθέσεις όμως για να διαμορφωθεί εθνική συνεννόηση είναι, πριν απ' όλα, η ενημέρωση. Και εδώ είναι το πρώτο σημείο στο οποίο αισθάνομαι την ανάγκη να σας εγκαλέσω κ. Σημίτη. Όλοι οι Έλληνες πρωθυπουργοί από τη μεταπολίτευση και μετά, καθιέρωσαν την κατά καιρούς ενημέρωση των πολιτικών αρχηγών και, κυρίως, του εκάστοτε αρχηγού της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης. Και ο Καραμανλής και ο Παπανδρέου και ο Μητσοτάκης. Είστε ο πρώτος που δεν το κάνετε. Και το ερώτημα είναι: Έχετε να κρύψετε κάτι ή φοβάστε κάτι; Ή είναι απλώς επίδειξη αλαζονείας;

Δεύτερη προϋπόθεση: Διάλογος. Και διάλογος στη Βουλή. Σας καλέσαμε και όχι μόνο εμείς της Νέας Δημοκρατίας και άλλα κόμματα, να ενημερώσετε το Ελληνικό Κοινοβούλιο και για το Άμστερνταμ και για τις εξελίξεις στα εθνικά θέματα επανειλημμένα. Δεν το πράξατε. Και το Άμστερνταμ πέρασε και η συμφωνία της Μαδρίτης πέρασε και φθάσαμε σήμερα. Και πώς φθάσαμε στη σημερινή συνάντηση; Σας ζητήσαμε, στην ουσία, να κάνετε το χρέος σας. Να πάρετε την πρωτοβουλία να ενημερώσετε την εθνική αντιπροσωπεία. Και το αρνηθήκατε για να την προκαλέσουμε εμείς ασκώντας το δικαίωμα της αίτησης για συζήτηση προ ημερησίας διατάξεως. Ποιος ήταν ο λόγος που δεν κάνατε αυτό που νομίζω ότι είναι χρέος της εκάστοτε Κυβέρνησης. Απλώς για να εξαντλήσουμε τη μία από τις δύο ευκαιρίες που μας παρέχεται για κάθε περίοδο να κάνουμε την αίτηση για συζήτηση προ ημερησίας διατάξεως; Αποτέλεσμα είναι ότι ενώ τόσες κρίσιμες εξελίξεις υπάρχουν στα

μεγάλα αυτά θέματα, όχι μόνο εσείς να μην επιτελείτε το χρέος σας, αλλά να σας φέρνουμε εμείς στη Βουλή για να ενημερώσετε και το Κοινοβούλιο και τον Ελληνικό Λαό.

Η τρίτη προϋπόθεση, της οποίας πράγματι την πατρότητα έχει εδώ και αρκετά χρόνια ο Συνασπισμός, αλλά με μικρή χρονική υστέρηση την έχουμε συναποδεχθεί και εμείς της Νέας Δημοκρατίας, ότι αν συνομολογούμε την κρισιμότητα των εθνικών μας θεμάτων είναι ανάγκη να δημιουργήσουμε ένα Εθνικό Συμβούλιο Εξωτερικής και Αμυντικής Πολιτικής, που δεν θα έχει, βέβαια, την ευθύνη της χάραξης και της υλοποίησης της πολιτικής. Αυτό είναι κατά το κοινοβουλευτικό, δημοκρατικό μας πολίτευμα ευθύνη της Κυβέρνησης.

Αλλά θα μπορεί να λειτουργήσει υποβοηθητικά και μάλιστα εξαιρετικά αποτελεσματικά κατά την άποψή μας σ' αυτόν τον στόχο της εθνικής συνεννόησης. Το απορρίπτεται και αυτό πεισμόνως. Συμπέρασμα: Αρνείστε την συνεργασία που σας προσφέρετε, υπονομεύετε την συναίνεση με τις πράξεις σας και επωμιζόμαστε τεράστιες ευθύνες σε μια εξαιρετικά κρίσιμη περίοδο.

Δεν θα αναφερθώ σε θέματα διακυβερνητικής ή Ευρωπαϊκής Ένωσης, όχι γιατί δεν έχουν ξεχωριστή σημασία, αλλά διότι υπάρχει μια αρχή: Εάν επιχειρήσει κανείς σε μια τοποθέτηση να τα πει όλα και το μήνυμα πολυδιασπάται και μοιραία ελειπτικός θα είναι στα πολλά επιμέρους. Σας προκαλώ όμως, έστω και με καθυστέρηση, να το κάνετε αυτό το χρέος και να μην περιορίζετε σε μια 3λεπτη ή 5λεπτη αναφορά στα πλαίσια μιας γενικότερης τοποθέτησης για να μας ενημερώσετε και να ακούσετε τις απόψεις όλων των πτερύγων της Βουλής για να ένα τόσο μεγάλο θέμα, όπως είναι η Συνθήκη του Άμστερνταμ, αλλά και το μέλλον της ευρωπαϊκής πορείας.

Έρχομαι στο θέμα των Βαλκανίων. Μια περιοχή που ορθός παρατηρείται πάντα ότι έχει κακό ιστορικό προηγούμενο και σήμερα στη μετασοσιαλιστική εποχή παρά τις σημαντικές ευκαιρίες συνεργασίας που πράγματι διανοίγονται, εξακολουθεί σε μεγάλο βαθμό να χαρακτηρίζεται από ρευστότητα, αβεβαιότητα και κινδύνους. Γι' αυτό υποστηρίζουμε ενθέρμως την πολιτική της διαβαλκανικής συνεργασίας. Πολιτική την οποία εγκαινίασε άλλωστε εδώ και δυο δεκαετίες ο Κωνσταντίνος Καραμανλής και έκτοτε ακολούθησαν όλες οι ελληνικές Κυβερνήσεις. Θα ήθελα όμως με την ευκαιρία αυτή, περιληπτικά να προδιαγράψω κάποιες σημαντικές προτεραιότητες που δίνουμε στη διάσταση της διαβαλκανικής συνεργασίας.

Πρώτη είναι ότι θα πρέπει να αναληφθεί εκ μέρους της Κυβέρνησης, εντονότερη διπλωματική δραστηριότητα. Ένα χρόνο μετά τις εκλογές και τις περισσότερες βαλκανικές πρωτεύουσες δεν τις έχετε επισκεφθεί. Είναι οξύμωρο από τη μία να λέμε ότι τα Βαλκάνια είναι ο φυσικός χώρος συνεργασίας με τους γείτονές μας. Και από την άλλη ότι είναι μείζον προτεραιότητα της πολιτικής μας η εξασφάλιση της σταθερότητας

στην περιοχή και να υπάρχει αμέλεια σε μια τόσο σημαντική προτεραιότητα.

Δεύτερον, εξ υπακούετε ότι η Ελλάδα θα πρέπει να ενισχύσει την πορεία των γειτονικών λαών στον δύσκολο πράγματι δρόμος προς την παγίωση του δημοκρατικού πολιτεύματος, προς την οικονομία και προς την οικονομία της αγοράς. Όχι όμως με λόγια ή με διακηρύξεις, αλλά με έργα συγκεκριμένα, με πράξεις. Είναι επίσης πολύ σημαντική προτεραιότητα, η ενίσχυση της Ελλάδας προς τις χώρες αυτές, στο δρόμο τους προς την Ευρωπαϊκή Ένωση. Και εδώ οφείλω να κάνω μια υποσημείωση: Ότι θα έπρεπε να χουμε δώσει εντονότερο και πιθανώς ίσως και αποτελεσματικότερο αγώνα στο να μην κατηγοριοποιηθούν οι χώρες που έχουν υποβάλει αιτήσεις προς ένταξη σε πρώτη και ουσιαστικά και δεύτερη κατηγορία, αλλά θα έπρεπε να ανήκουν όλες σε μια κατηγορία και από κει και πέρα ανάλογα με τις επιδόσεις τους όταν ο χρόνος το επιτρέψει να εντάσσονται φυσιολογικά πια στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Άλλη μεγάλη προτεραιότητα, είναι τα έργα υποδομών και δικτύων. Συγκοινωνιακά, επικοινωνιακά, ενεργειακά. Εκεί παρά τις διακυρήξεις και παρά το ότι το επαναλάβετε και σήμερα απλή ματιά δείχνει τέλμα. Και όχι μόνο τέλμα, αλλά σε ορισμένες περιπτώσεις και οπισθοδρόμηση. Μόλις προ ολίγων εβδομάδων απεκαλύφθη ότι πόροι προσανατολισμένοι για την προώθηση της Εγνατίας, αιτείται η Κυβέρνηση να προσανατολισθούν σε άλλες κατευθύνσεις, με μαθηματική ακρίβεια σπρώχνοντας την περαίωση του έργου αρκετά χρόνια, πιο πέρα στο μέλλον. Σε ότι αφορά τους κάθετους άξονες τους οποίους κάθε τόσο ακούμε στις επίσημες κυβερνητικές διακυρήξεις, γνωρίζουμε όλοι ότι στην ουσία δεν έχει γίνει ακόμη τίποτε.

Θέλω επίσης να κάνω κάποιες σύντομες αναφορές για μια εκάστη των γειτονικών χωρών προς Βορρά. Είναι βέβαια ότι πρέπει να επιθυμούμε και να εργαζόμαστε την κατεύθυνση της εξομάλυνσης των σχέσεων μας με την Αλβανία. Τηβελτίωση των σχέσεων μας μ αυτή τη χώρα και μάλιστα την παροχή της ενίσχυσης από πλευράς Ελλάδας προς τη χώρα αυτή, όλων εκείνων των δυνατοτήτων, ώστε να ομαλοποιηθεί μια πράγματι ακόμα και σήμερα έστω και σε ύφεση έκρυθμη κατάσταση. Στο βαθμό όμως που δεν παραβαίνουμε δυο μεγάλες προτεραιότητες. Και όχι απλώς και μόνο σε λεκτικές αναφορές, αλλά στη πράξη: Η πρώτη είναι ο απόλυτος σεβασμός των δικαιωμάτων του βορειοηπειρωτικού ελληνισμού και μάλιστα σήμερα με την ενεργό προσπάθεια να επιστρέψει στις εστίες του απ όπου λόγο της κρίσης έχει απομακρυνθεί.

Ο δεύτερος είναι ότι θα πρέπει αποτελεσματικά πια και να τεθεί αλλά και να ληφθεί μέριμνα για το θέμα της μαζικής παράνομης μετανάστευσης η οποία ειδικά στην παραμεθόριο Ελλάδα, έχει δημιουργήσει και εξακολουθεί να δημιουργεί σοβαρά προβλήματα αναστάτωσης, αλλά και ανασφάλειας στους κατοίκους των περιοχών

αυτων. Εχει επισης πολυ μεγαλη σημασια και αυτο σε καποια στιγμή σύντομα ζητούμε να έχουμε την ενδελεχέστερη δυνατή από εσάς ενημέρωση. Μιλώντας για την Βουλγαρία, τι γίνεται και κατά πόσον προωθείται ο υφίστης στρατηγικής σημασίας αγωγός Μπούργκας - Αλεξανδρούπολης.

Και έρχομαι τώρα στο ζήτημα των Σκοπίων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Δεν θα σας κουράσω με αναφορές γύρω από όσα συνέβησαν στο παρελθόν γύρω από την εσφαλμένη πολιτική του εμπάργκο. Αλλά θα έρθω κατ' ευθείαν στην ενδιάμεση συμφωνία. Σας είχαμε επισημάνει έκτοτε ότι η ενδιάμεση συμφωνία είναι ετεροβαρής και εσφαλμένη πολιτική διότι ενώ από την μία εξαντλούσε σχεδόν όλα τα διαπραγματευτικά μέσα πίεσης από πλευράς Ελλάδος, οδηγούσε σε εξαιρετικά ισχνές αντιπαροχές από την πλευρά των Σκοπίων. Στην ουσία τα Σκόπια εκείνο που έκαναν είναι ότι αφήρεσαν το σύμβολο, την σημαία δηλαδή, την οποία μόλις προ διετίας για λόγους διαπραγματευτικούς καθαρά είχαν υιοθετήσει. Το λέω αυτό διότι είναι φανερό ότι το πράγμα έχει μπει σε εξαιρετικά

ολισθηρό δρόμο. Και δεν βοηθά την υπόθεση το γεγονός ότι προσπαθείτε να μην τοποθετήστε στο ζήτημα, προσπαθείτε να το αποφεύγετε, ή ενίοτε, ειδικά σε εξωτερικά περιβάλλοντα, αποπειράστε να το υποτιμάτε. Γιατί το θέμα είναι εκεί. Και βεβαίως μακριά από φορτισμένες αναφορές, μακριά από τις προσπάθειες να δημιουργούμε έκρηξη συναισθηματισμού, οφείλω να σας επισημάνω, ότι όσο λαθεμένες είναι οι υπερβολές οι φραστικές, άλλο τόσο λαθεμένες είναι και οι τοποθετήσεις εκείνες που οδηγούν σε εύκολη υποτίμηση ή αμέλεια του θέματος. Γιατί το θέμα αυτό έχει ταλανίσει το έθνος επί πολλά χρόνια, για ένα ολόκληρο αιώνα. Όχι μόνο για λόγους συναισθηματικούς, αλλά για λόγους πολύ υπαρκτούς. Και οποιαδήποτε αντιμετώπισή του, ή οποιαδήποτε λύση δοθεί, καλό θα είναι να λαμβάνετε υπόψη ότι δεν θα πρέπει να ενοχλεί, να απασχολεί και τραυματίζει το ελληνικό έθνος για τα επόμενα εκατό χρόνια.

Θέλω με άλλα λόγια να πω ότι θα πρέπει να δώσετε ξεχωριστή σημασία στο θέμα του ονόματος. Διότι η οποιαδήποτε εύκολη λύση της προσέγγισης ότι αυτά τα πράγματα εν πάση περιπτώσει δεν είναι τα μείζονα, με πολύ εύκολο τρόπο μπορεί να οδηγήσει σε εθνολογικές παρερμηνείες που θα ταλανίζουν και την χώρα αλλά και την ευρύτερη περιοχή και το μακρινό μέλλον.

Πρέπει επίσης να σας επισημάνω ότι είναι εσφαλμένο και ως προσέγγιση το να επιχειρεί να βρει κανείς δήθεν συμβιβαστικές διεξόδους όταν ο αντισυμβαλλόμενος μόνιμα, συστηματικά και οφείλουμε να πούμε με συνέπεια, προβάλλει αδιάλλακτη και αμετακίνητη στάση. Προφανές είναι δηλαδή ότι και από πλευράς προσέγγισης πολιτικής, τραυματίζει κανείς την αξιοπιστία και την σοβαρότητα της θέσης του. Πέραν τούτου, επιστρέφοντας στο ζήτημα της ενδιάμεσης συμφωνίας πρέπει να σας πω

οι ακόμα και αυτήν την ενοιαμενη συμφωνία την παραβιάζουν τα Σκόπια. Και την παραβιάζουν με τρεις πολύ συγκεκριμένους τρόπους. Πρώτα απ' όλα παραβιάζουν το άρθρο 5 γιατί μετά από δεκαπέντε γύρους άκαρπυς συνομιλιών, ενώ ορίζεται η υποχρέωση και των δύο μερών να συνεχίσουν τις διαπραγματεύσεις υπό την αιγίδα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για την επίτευξη λύσεως σχετικώς με το θέμα του ονόματος, υπάρχει απόλυτη αδιαλλαξία από την πλευρά των Σκοπίων. Δεύτερον θέμα. Παραβιάζεται το άρθρο 6 της ενδιάμεσης συμφωνίας. Που ορίζει ότι δεν θα υπάρχει ανάμειξη των Σκοπίων σε εσωτερικές υποθέσεις άλλου κράτους. Η σε διατύπωση των οποιονδήποτε αξιώσεων σε οποιαδήποτε επικράτεια βρίσκεται εκτός των ορίων του. Μα σε αντίθεση με το συγκεκριμένο άρθρο, οι επίσημοι του γειτονικού κράτους και το '96 αλλά και στην συνέχεια, έχουν με δηλώσεις τους θέσει ζήτημα και «Μακεδονικής μειονότητας» στην Ελλάδα αλλά και θέμα περιουσιών. Και τρίτον υπάρχει παραβίαση του άρθρου 7. Γιατί είχαν αναλάβει σύμφωνα με αυτό τα Σκόπια την δέσμευση, να διακοπεί η προπαγάνδα από κρατικά ελεγχόμενες υπηρεσίες. Και σήμερα ακόμα όμως σε πολλές περιπτώσεις τα βιβλία που διανέμονται και γίνεται χρήση τους στα σχολεία του γειτονικού κράτους εξακολουθούν να περιέχουν τις συγκεκριμένες αναφορές περί αξιώσεων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, Είναι όμως σαφές ότι ο βασικός λόγος για τον οποίο και εμείς πήραμε την πρωτοβουλία για την σημερινή συζήτηση αλλά και το ενδιαφέρον της κοινής γνώμης στον τόπο μας είναι εξαιρετικά οξυμένο, είναι οι εξελίξεις που έχουν να κάνουν με την γειτονική εξ ανατολών χώρα την Τουρκία. Πρέπει εδώ να ξεκαθαρίσω κατ' αρχήν ποιος είναι ο αυτονόητος, αλλά καλά είναι να επαναλαμβάνονται αυτά, στόχος μας. Στόχος της Ελλάδας σε σχέση με την Τουρκία. Είναι πράγματι η παγίωση, η εμπέδωση και η εξασφάλιση μακροπροθέσμως της ειρήνης, της σταθερότητας στην περιοχή και μάλιστα δυνητικά και επιθυμητά η προοπτική επ' αμοιβαία και των δύο λαών ωφελεία, συνεργασίας τους. Ταυτόχρονα βέβαια εξυπακούεται ότι όλα αυτά υπό τον όρο του απόλυτου σεβασμού του διεθνούς δικαίου και των διεθνών συνθηκών, της εδαφικής ακεραιότητας της Ελλάδος και των κυριαρχικών της δικαιωμάτων. Πρέπει όμως να κοιτάξουμε ποίοι είναι οι στόχοι και η συμπεριφορά της Τουρκίας. Γιατί αν δεν το κάνουμε αυτό ή το επιχειρούμε μόνο αποσπασματικά ανάλογα με το τι λέει ή πράττει σε ξεχωριστές στιγμές, φοβούμαι ότι έχουμε χάσει το μείζον, την πραγματική εικόνα μιας υπόθεσης που μας αφορά άμεσα και πιθανώς μας απειλεί. Νομίζω λοιπόν κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι είναι πέρα και πάνω από οποιαδήποτε σήμερα αμφισβήτηση ή αμφιβολία, ότι η Τουρκία ακολουθεί επεκτατική πολιτική. Στοχεύει στην αναθεώρηση του καθεστώτος που αφορά τη σχέση των δύο χωρών και κυρίως το Αιγαίο. Με απλά λόγια στοχεύει στη διανομή, και στη μοιρασιά του Αιγαίου.

Το κάνει αυτό υποθέτοντας δυναμική συμπεριφορά. Τι θα πει δυναμική

το κάνει αυτό υιοθετώντας ηγεμονική συμπεριφορά. Τι θα πει ηγεμονική συμπεριφορά; Εκπέμποντας την αίσθηση ότι είναι ο ισχυρός παράγων της περιοχής που έχει την απαίτηση οι γείτονές του, λίγο πολύ να προσαρμόζουν την δική τους συμπεριφορά στις δικές του αξιώσεις. Και τέλος προβάλλει διαρκώς νέες αξιώσεις με τρόπο ενίοτε εξαιρετικά προκλητικό και θα έλεγα, μ' ένα συμβολισμό, ή με ένα παραλληλισμό με περασμένες εποχές, με σύγχρονο τρόπο υιοθετεί πολιτική κανονιοφόρου. Άκουσα από τον πρωθυπουργό να λέει ότι υπάρχουν λύσεις. Λύσεις βεβαίως υπάρχουν, αλλά το θέμα είναι ότι αυτές οι λύσεις δεν μπορεί να επιτευχθούν όσο ο αντισυμβαλλόμενος υιοθετεί και εξακολουθεί να εκπέμπει την ίδια συμπεριφορά. Και τα όλα δείγματα που έχουμε διαχρονικά της συμπεριφοράς του δεν μπορεί να δημιουργήσουν μέχρι στιγμής τουλάχιστον την οποιαδήποτε ελπίδα για αναστροφή πορείας. Με δεδομένα λοιπόν αυτά, μοιραία έχουμε μια σχέση, δομική σχέση ανταγωνισμού. Όχι γιατί το διαλέξαμε, όχι γιατί το επιθυμούμε, αλλά διότι δεν είναι ούτε τυχαία, ούτε αποσπασματική η εκπομπή πολιτικής από την άλλη πλευρά. Είναι διαχρονική, είναι συνεπής, είναι συνεχής. Έχει πολύ μεγάλη σημασία να κατανοήσουμε και να αφομοιώσουμε αυτή την πραγματικότητα, γιατί διαφορετικά εθελουφλούμε, πέρα και πάνω από συναισθηματισμούς, πέρα και πάνω από τις όποιες ιστορικές αναφορές, με απόλυτα ψυχρή και ψύχραιμη αποτίμηση των όσων βλέπουμε στις μέρες μας. Εάν η παραδοχή αυτή είναι σωστή και επιμένω ότι, και ξέρω ότι κατά βάθος, όλες οι Ελληνίδες και όλοι οι Έλληνες την καταλαβαίνουν, τότε είναι λάθος, πρώτον ότι τη θεωρία ότι η Τουρκία είναι μια φιλειρηνική χώρα και ότι δημιουργούνται διαφορές λόγω παρεξηγήσεων. Δεν είναι έτσι. Απλά δεν είναι έτσι. Έχουμε να κάνουμε με μία χώρα η οποία εκπέμπει επεκτατισμό και πολλαπλασιάζει ανάλογα με τις περιστάσεις τις αξιώσεις της προς τους γείτονές της και βεβαίως σ' ότι μας αφορά κυρίως στην Ελλάδα. Δεύτερο λάθος, η θεωρία περί συνεννοήσιμων και μη, Τούρκων αξιωματούχων. Κατά καιρούς ανάλογα με τις όποιες φραστικές τοποθετήσεις εκπέμπονται από εκείνη την πλευρά αντιδρούμε ή κάποια τμήματα στην Ελλάδα αντιδρούν στη λογική ότι αυτός είναι ιέραξ ή εκείνος περιστερά, είναι συνεννοήσιμος και καλά θα είναι να βρούμε τρόπο επαφής μαζί του ή αν μπορούσαμε να στηρίξουμε την παραμονή του ή την διαιώνισή του στην εξουσία. Δεν είμαι της θεωρίας του να μοιράζουμε ρόλους σε καλούς, κακούς, απλά θα πρέπει να κατανοήσουμε ότι υπάρχει μια συστηματική πολιτική από κείνη την πλευρά, την οποία λίγο πολύ μέσα βεβαίως από τις όποιες ιδιαιτερότητες των προσωπικοτήτων, όλοι με συνέπεια υπηρετούν. Αυτό αποδεικνύει άλλωστε η ανάγνωση τουλάχιστον των δύο τελευταίων δεκαετιών, με επίταση τα τελευταία χρόνια. Και το τρίτο λάθος. Η θεωρία ότι η Τουρκία απλώς εξάγει τις κρίσεις από το προβληματικό εσωτερικό της περιβάλλον. Δεν αιτιολογεί κανένας

από το προσημασμένο εσωτερικό της περιφέρειας. Δεν αρφισβηρεί κανένας ότι υπάρχουν πολύ σοβαρά προβλήματα σ αυτή τη χώρα, κοινωνικής φύσης - μειονοτικής - το Κουρδικό για παράδειγμα, ο ισλαμικός φονταμενταλισμός αλλά είναι εσφαλμένη η θεώρηση ότι είναι αυτές οι αιτίες που οδηγούν την Τουρκία σε μια πολιτική που την κάνει ενοχλητική προς τους γείτονές της.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι η Τουρκία έχει πολύ ξεκάθαρη πολιτική. Αντίθετη με το διεθνές δίκαιο, επιθετική και προκλητική, ενοχλητική και επικίνδυνη, αλλά πάντως διαχρονική, συνεχή και συνεπή. Προωθεί τους στόχους της, επιλέγει τον χρόνο, εγείρει νέες αξιώσεις, ελίσσεται λεκτικά, εκβιάζει, προβάλλει τον εαυτό της και τα υποτιθέμενα στρατηγικά της πλεονεκτήματα, δεν εφησυχάζει, δεν κάμπτεται χωρίς αντίσταση και δεν κατανοεί τις χειρονομίες καλής θέλησης παρά μόνο ως δείγματα αδυναμίας. Αυτή είναι η πραγματικότητα και πρέπει να τη δούμε κατάματα, γιατί διαφορετικά δεν θα αποφύγουμε ολισθηρούς και επικίνδυνους δρόμους. Αν αποδεχθούμε αυτή την πραγματικότητα, τότε χρειάζεται να έχουμε απόλυτα ξεκαθαρισμένη πολιτική. Και μάλιστα πολιτική η οποία θα έχει εξίσου αποσαφηνισμένα τα μηνύματα προς όλες τις πλευρές και, κυρίως, προς τη γείτονα. Γιατί και τα δύο έχουν σημασία. Και η πολιτική και τα μηνύματα.

Διότι μπορεί να έχεις σωστή πολιτική, αλλά να μην διαμηνύεται και να μην σηματοδοτείται με τρόπο που να γίνεται κατανοητός και πειστικός στους παραλήπτες του. Το κάνουμε αυτό σήμερα; Αυτό είναι το κρίσιμο ερώτημα. Τα σηματοδοτεί η πολιτική που ασκείται σήμερα και η συμπεριφορά της Κυβέρνησης; Η απάντηση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι απλή και μονολεκτική, αλλά δυσάρεστη: Όχι. Δεν το κάνουμε.

Και δεν συζητώ, βέβαια, για προθέσεις, όπου ξέρω ότι εύκολα δημιουργούνται παρεξηγήσεις σε αυτά τα θέματα είτε καλόπιστα, είτε, καμιά φορά, και κακόπιστα. Δεν μιλώ για προθέσεις. Δεν αμφισβητώ τα πατριωτικά αισθήματα κανενός. Αλλά μιλώ για πολιτική που κρίνεται εκ του αποτελέσματος. Και εάν πράγματι πρέπει να θεωρήσουμε τα όσα συμβαίνουν και τα όσα έχουν συμβεί τον τελευταίο ενάμισι χρόνο στις ελληνοτουρκικές σχέσεις είναι προφανές ότι η κατάσταση βαίνει επιδεινούμενη και είναι επίσης προφανές ότι τα όποια μηνύματα εκπέμπονται, αν εκπέμπονται από την ελληνική πλευρά, συστηματικά παρερμηνεύονται από την Τουρκία.

Αποτελεσματική και επαρκής πολιτική διασφαλίζει το εθνικό συμφέρον και το επιτυγχάνει με ειρηνικά μέσα. Αναποτελεσματική και ανεπαρκής πολιτική είναι είτε ο άκριτος υπερεθνικισμός, είτε η άκριτη διάθεση προς συναλλαγή, προς συνδιαλλαγή. Και τα δυο αυτά τραυματίζουν εξίσου τα εθνικά συμφέροντα, τροφοδοτούν τελικά την ένταση και μεγιστοποιούν τον κίνδυνο της σύγκρουσης. Και αυτό είναι κάτι το οποίο πρέπει να αφομοιώσουμε.

Από τα νεονότα των Ίλντα μέγχι τη συμφωνία της Μαδρίτης, στέλνουμε

τα λάθος μηνύματα στην άλλη πλευρά. Και ακολουθούμε μια πολιτική η οποία επιεικώς μπορεί να χαρακτηριστεί **πολιτική της παθητικότητας και των υποχωρήσεων**. Απλή απόδειξη: Από τον Ιανουάριο του 96 και μετά, έχουν πολλαπλασιαστεί και σε πυκνότητα, αλλά και σε ένταση οι προκλήσεις και οι αξιώσεις της άλλης πλευράς. Τα ίδια τα διαδέχθηκε η θεωρία των γκρίζων περιοχών. Και μετά φθάσαμε στο σημείο ο Πρόεδρος της γειτονικής χώρας, περίπου, να παρουσιάζει έναν κατάλογο 131 βραχονησίδων προς διεκδίκηση από την Τουρκία. Και σημειώνω εδώ ότι είναι η πρώτη φορά στην, πράγματι, δύσκολη πορεία των ελληνοτουρκικών σχέσεων που τίθεται ζήτημα εδαφικής ακεραιότητας και εδαφικής διεκδίκησης.

Έρχομαι τώρα στη συμφωνία της Μαδρίτης με δύο, κατ' αρχήν, προκαταρκτικά σχόλια. Το πρώτο είναι ότι εμείς, κυρίες και κύριοι, συνάδελφοι, υιοθετήσαμε μια στάση κριτική μεν, αλλά με πάρα πολύ μεγάλη προσοχή βασιζόμενοι στην αρχή ότι αυτά τα θέματα δεν ενδείκνυνται για εύκολες πολιτικές αντιπαραθέσεις και ακόμα λιγότερο βέβαια όταν ο Πρωθυπουργός της Χώρας, ο εκάστοτε, ο όποιος Πρωθυπουργός της Χώρας βρίσκεται στο εξωτερικό και διαπραγματεύεται τέτοιου είδους ζητήματα. Αυτή ήταν η στάση μας. Και εκείνο που ζητήσαμε ήταν διευκρινίσεις σε μία σειρά από πολύ σοβαρά ερωτήματα και επιφυλάξεις που διατυπώσαμε. Και αντ' αυτού τί εισπράξαμε; Σιωπή. Έμειναν αναπάντητα να αιωρούνται. Και ερωτώ: Γιατί; Μήπως γιατί ακουμπούσαν πολύ ευαίσθητα ζητήματα για τα οποία δεν είχατε απαντήσεις; Μήπως γιατί θεωρήσατε την υπεύθυνη στάση της Νέας Δημοκρατίας ως αδυναμία; Μήπως ήταν ένδειξη αλαζονείας; Μήπως ήταν δείγματα ανασφάλειας; Παραμένει όμως αυτό το ερωτηματικό και πράγματι σας χρεώνει.

Ας έρθουμε όμως στην ουσία. Τί κέρδισε η Χώρα μας απ' τη Μαδρίτη; Υποτίθεται μια αμφιλεγόμενη άρση του τουρκικού casus belli. Την οποία μάλιστα τις αμέσως επόμενες εβδομάδες επρόκειτο να αναιρέσει η ίδια η Τουρκία. Την ίδια στιγμή η Χώρα μας:

Πρώτον. Αναγνώριζε την ύπαρξη ζωτικών συμφερόντων της Τουρκίας στο Αιγαίο. Που μάλιστα έχουν μεγάλη σημασία για την ασφάλεια και την εθνική κυριαρχία της. Δεν είναι μόνο ότι εισάγεται έτσι η έννοια της πολιτικής διαφοράς και άρα η ανάγκη της πολιτικής διευθέτησης. Αλλά το αμείλικτο ερώτημα είναι ποια είναι αυτά. Μα ζωτικά συμφέροντα της Τουρκίας στο Αιγαίο είναι η απόπειρά της να οδηγήσει τα πράγματα σε **συγκυριαρχία στο Αιγαίο**.

Δεύτερον. Δεσμεύτηκε τη χώρα μας να παγώσει αν όχι να παραιτηθεί από το δικαίωμα της επέκτασης των χωρικών μας υδάτων, αλλά και όλων των πλεονεκτημάτων που προκύπτουν απ' το νέο δίκτυο της θάλασσας. Σημειώνω εδώ, ότι όλοι οι έγκριτοι διεθνολόγοι στη χώρα μας, λένε πως η δέσμευση για αποφυγή «μονομερών ενεργειών» έχει ερμηνευθεί από όλους στη διεθνή κοινότητα με αυτόν τον τρόπο. Ότι και να

ισχυρισθούμε από εδώ και μπρος.

Τρίτον. Η χωρα μας αναγνώρισε έμμεσα πως η κρίση των Ιμίων και παρόμοιες κρίσεις οφείλονται σε παρεξήγηση. Κάτι ομολογουμένως πρωτοφανές. Με δεδομένη την κυρίαρχη και νομίζω ορθή άποψη, που επικρατεί τουλάχιστον στη μεγάλη πλειοψηφία στη χώρα μας, πως ο τουρκικός επεκτατισμός είναι και συστηματικός και μόνιμος και όχι βέβαια συγκυριακός.

Τέταρτον. Δεχθήκαμε να απεγκλωβιστεί το κυπριακό απ τα ελληνοτουρκικά. Να μην γίνει καμία αναφορά του κυπριακού στην Μαδρίτη. Με αποτέλεσμα να προσυπογράψουμε στην ουσία την άποψη πως μπορεί να υπάρξει πρόοδος στα ελληνοτουρκικά ασχέτως το πως συμπεριφέρεται η Αγκυρα στην Κύπρο. Αυτή η επιλογή είναι και άφρον και επικίνδυνη, γιατί ο Ελληνισμός είναι ενιαίος. Και γιατί οι τουρκικές προκλήσεις στην Κύπρο δεν μπορούν να στεγανοποιηθούν αφορούν άμεσα την ίδια την Ελλάδα. Και είναι ακατανόητο να προσυπογράψουμε κείμενο αρχών με την Τουρκία που να αγνοεί την Κύπρο. Ενώ επιτρέψαμε και επιτρέπουμε στην Αγκυρα όπως συνέβη όλο και εντονότερα μετά την υπογραφή της συμφωνίας της Μαδρίτης, να προκαλεί στην Κύπρο και να μην έχουμε τη δυνατότητα να συνδέσουμε τις προκλήσεις αυτές με υπονόμευση της συμφωνίας της Μαδρίτης. Πέμπτον. Η ομολογία από μέρους μας ότι υπάρχουν διαφορές με την Τουρκία, ανέτρεψε την πάγια θέση της χώρα μας, πως εκτός από την εκκρεμότητα για την οριοθέτηση της υφαλοκρηπίδας, όλα τα άλλα προβλήματα δεν συνιστούν διαφορές, αλλά αυθαίρετες τουρκικές αξιώσεις και διεκδικήσεις.

Και έκτον. Η παραδοχή περί αρχών του Διεθνούς Δικαίου και όχι διατάξεων του Διεθνούς Δικαίου, μπορεί να ερμηνευθεί και βεβαίως ήδη επιχειρείται να ερμηνευθεί ότι ανοίγει την πόρτα για την αποδοχή της αρχής της ευθυδικίας που παγίως επικαλείται η τουρκική πλευρά. Στην ουσία λοιπόν, έχουμε μια σειρά από σοβαρές διολισθήσεις από πάγιες ελληνικές θέσεις. Με τι αντάλλαγμα, γιατί αυτό είναι το κρίσιμο ζητούμενο. Κατά βάση κανένα απτό αντάλλαγμα. Μόνο προσδοκίες. Ποιες προσδοκίες. Οι διολισθήσεις συντελέστηκαν με μόνο αντάλλαγμα δυο εξωπραγματικές προσδοκίες. Την προσδοκία πως οι βήμα - βήμα υποχωρήσεις θα καταστήσουν την Τουρκία λιγότερο επιθετική και την προσδοκία ότι εάν η Τουρκία παραβιάσει την συμφωνία της Μαδρίτης, θα απομονωθεί διεθνώς. Δυο προσδοκίες που έμελλε να διαψευστούν, αμφότερες παταγώδως. Αποδεικνύοντας την χρεοκοπία της πολιτικής που οδήγησε στην Μαδρίτη. Συμφωνία άλλωστε την οποία η ίδια η Τουρκία σχεδόν πριν στεγνώσει το μελάνι της υπογραφής της φρόντισε και εξακολουθεί να φροντίζει να ποδοπατεί σχεδόν καθημερινά.

Ήταν καταδικασμένη η πολιτική της Μαδρίτης για δύο λόγους: Πρώτον, γιατί η συμπεριφορά της χώρα μας ανέδυσσε αδυναμία και απουσία

αυτοπεποίθησης, γιατί πάση θυσία επιχειρούσε να κατευνάσει τους επιτιθεμένους. Ήταν προδιαγεγραμμένο το αποτέλεσμα. Οι τουρκικές προκλήσεις δεν μειώθηκαν, αντίθετα αυξήθηκαν. Η τουρκική επιθετικότητα δεν περιορίστηκε, εντάθηκε. Οι κίνδυνοι για θερμό επεισόδιο στο Αιγαίο δεν απομακρύνθηκαν, μεγάλωσαν κατά δικής σας παραδοχή. Και η Τουρκία βεβαίως δεν απομονώθηκε διεθνώς. Κάθε άλλο μάλιστα. Παρά την κλιμάκωση των προκλήσεών της, στη Νέα Υόρκη η Ελλάδα βρέθηκε στη γωνία με τους υπεύθυνους, τους αρμοδίους των Ηνωμένων Πολιτειών, να υιοθετούν στην ουσία τις τουρκικές θέσεις. Μετά το πρωτοφανές επεισόδιο με το αεροσκάφος του υπουργού Εθνικής Αμυνας, οι Ηνωμένες Πολιτείες στην ουσία δεν καταδίκασαν την Τουρκία, μάλωσαν την Ελλάδα. Στο διεθνές επίπεδο λοιπόν δεν χάνει έδαφος η Τουρκία, αντίθετα μπορεί να πει κανείς ότι κερδίζει και οι διεθνείς πιέσεις δεν έχουν κυρίως στόχο να πιέσουν, να νουθετήσουν, να συνετίσουν την Τουρκία, αλλά την Ελλάδα. Και αυτό δεν είναι παράδοξο κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γιατί οι ισχυροί παράγοντες του διεθνούς συστήματος πιέζουν περισσότερο εκείνες τις χώρες που αναβιούν αίσθηση αδυναμίας, απουσία αυτοπεποίθησης. Εκείνες που δείχνουν ότι δεν έχουν ραχοκοκαλιά στην πολιτικής τους και που αποζητούν πάση θυσίατο συμβιβασμό. Εκείνες που δίνουν την αίσθηση ότι είναι έτοιμες να υποχωρήσουν.

Οι τουρκικές προκλήσεις μετά την Μαδρίτη, υπηρξαν πρωτοφανείς, με εξαίρεση την κρίση των Ιμια, έχουν ξεπεράσει κάθε προηγούμενο και η Κυβέρνηση τις αντιμετωπίζει με αδιαφορία ή αμηχανία. Λίγο μετά τη Μαδρίτη ο αντιπρόεδρος της τουρκικής Κυβέρνησης ο κ. Ετσεβίτ και 8 Τούρκοι υπουργοί, γιορτάζουν την εισβολή του Αττίλα στα κατεχόμενα με προκλητικές δηλώσεις και επίδειξη στρατιωτικής ισχύος. Στις 4 Αυγούστου ο Γιλμάζ περιγράφει το Αιγαίο ως θάλασσα ειδικών συνθηκών όπου το Διεθνές Δίκαιο δεν μπορεί να εφαρμοσθεί. Λίγες μέρες αργότερα ακολουθεί η πρωτοφανής τουρκική πρόκληση, ενώ αναμένονταν η επανάληψη των συνομιλιών στο Μοντρέ.

Η Άγκυρα θέτει σε ισχύ συμφωνία σύνδεσης Τουρκίας και ψευδοκράτους επισημοποιώντας από την πλευρά της την διχοτόμηση. Την ίδια στιγμή στο ελληνικό Υπουργείο Εξωτερικών απλώς γινόταν μια διαμαρτυρία, έμμεσα υποβαθμίζοντας την πρόκληση. Το δεκαπενταύγουστο η Άγκυρα ανακοινώνει μονομερώς την λήξη του δικού της μορατόριουμ ασκήσεων στο Αιγαίο. Ταυτόχρονα με την στήριξη της Άγκυρας ο Ντεκτάς οδηγεί σε ναυάγιο τις διακοινοτικές συνομιλίες.

Στις 19 Αυγούστου, ο Ντεκτάς απειλεί με πόλεμο την Κύπρο εάν ταχθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ταυτόχρονα ο Ετσεβίτ προβαίνει σε προκλητικότερες δηλώσεις στην Χουριέτ ισχυριζόμενος πως μόνο χάριν στην τουρκική αυτοσυγκράτηση η Ελλάδα έχει τα σημερινά της σύνορα απ' το Αιγαίο μέχρι και την Θεσσαλονίκη. Στα μέσα Σεπτεμβρίου εξαπολύονται άμεσες τουρκικές απειλές για στρατιωτικό πλήγμα στην

Κύπρο εάν εγκατασταθούν οι πύραυλοι S- 300 στην Μεγαλόνησο. Και βέβαια φτάνουμε στην κλιμάκωση των τουρκικών προκλήσεων κατά την διάρκεια των ασκήσεων ΤΟΞΟΤΗΣ και ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ, με την κορύφωση εκείνης της παρενόχλησής του αεροσκάφους που μετέφερε τον Έλληνα Υπουργό Εθνικής Αμύνης από τουρκικά μαχητικά. Μετά τα Ιμια, ποτέ δεν φτάσαμε τόσο κοντά σε θερμό επεισόδιο.

Και αυτό τι αποδεικνύει κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Με ψυχρή την ματιά αποδεικνύει ότι οι πολιτικές του κατευνασμού όχι μόνο δεν φέρνουν το ποθητό αποτέλεσμα, αλλά οδηγούν στην ακριβώς αντίθετη κατεύθυνση. Φέρνουν πιο κοντά την ένταση, την οξύτητα και την πιθανότητα, την απειχέα πιθανότητα της όποιας σύγκρουσης. Λίγο πριν φυσικά είχε μεσολαβήσει το φιάσκο της Νέας Υόρκης. Στην Νέα Υόρκη απεδείχθη περίτρανα ότι και το δεύτερο σκέλος των κυβερνητικών προσδοκιών - ότι δηλαδή η Τουρκία θα απομονώνονταν διεθνώς - ήταν εξίσου εξωπραγματικό όσο και το πρώτο. Το περί μειώσεως δηλαδή της τουρκικής επιθετικότητας. Στην Νέα Υόρκη η Τουρκία έκανε επίδειξη αδιαλλαξίας. Και επιβραβεύτηκε αυτό από τον διεθνή παράγοντα. Ενώ η κυβέρνηση διέρρεε πως στην Νέα Υόρκη, οι Ηνωμένες Πολιτείες θα πιέσουν την Τουρκία να προσφύγει, να δεχθεί, εν πάση περιπτώσει προσφυγή για το ζήτημα των Ιμίων στην Χάγη, τελικά πίεσαν την χώρα μας να δεχθεί παραπομπή όλων των τουρκικών διεκδικήσεων στο Διεθνές Δικαστήριο. Ανοίγοντας έτσι το δρόμο για την εκπλήρωση του τουρκικού στόχου, δηλαδή τον εφ' όλης της ύλης διάλογο. Και βέβαια, η εκ των υστέρων σχετική διόρθωση της αρχικής αντίδρασης της αμερικανικής κυβέρνησης, μερική μόνο αξία έχει διότι αναμφισβήτητα δεν αίρει την πρώτη και ουσιαστική αντίδραση σε ένα τόσο μείζονος σημασίας θέμα.

Και πρέπει εδώ επίσης να υπογραμμίσω ότι δεν καλύπτεται το έλλειμμα πολιτικής, ούτε αναστρέφονται οι υποχωρήσεις με την εκτροπή σε υβριστικές εκφράσεις, πράγμα που έγινε εκείνες ειδικά τις ημέρες. Αντίθετα αυτό αποδεικνύει περισσότερο θέση αδυναμίας, παρά σταθερή και στιβαρή εξωτερική πολιτική.

Και φτάνουμε στην Κρήτη. Κανένας δεν είπε ότι δεν έπρεπε να γίνει η συνάντηση της Κρήτης. Το ζήτημα είναι τι έγινε σε αυτή την συνάντηση. Μια συνάντηση μάλιστα η οποία διακοσμήθηκε επιμελώς από τουρκικής πλευράς με μία δραματική αύξηση του αριθμού των παραβιάσεων του εθνικού εναέριου χώρου. Και βέβαια, μας είπατε, κ. Σημίτη, τι είπατε στον Τούρκο Πρωθυπουργό. Το θέμα είναι του είπατε για τις παραβιάσεις; Και ότι δεν συνάδει με την συμπεριφορά πολιτισμένων χωρών που αποδέχονται τους βασικούς κανόνες του Διεθνούς Δικαίου, την ημέρα μάλιστα που επισκέπτονται μια ξένη χώρα να κλιμακώνουν τις παραβιάσεις του εθνικού εναέριου της χώρας. Του θέσατε το ζήτημα ότι δεν είναι δυνατόν από μια χώρα η οποία υποτίθεται φιλοδοξεί να βρει πεδίο συνεννόησης με μια άλλη να μιλά

για γκριζες ζώνες ή να θέτει θέμα για 131 βραχονησίδες.

Πιστεύω κυρίες και κύριοι συνάδελφοι ότι όλα αυτά είναι υπεραρκετές αποδείξεις ότι πρέπει επείγοντως να αλλάξουμε συμπεριφορά και να αλλάξουμε πολιτική σε σχέση με την Τουρκία. Αφού πρώτα όμως, διαλυθούν τρεις ακόμα μύθοι οι οποίοι επιμελώς εκτιμώ ενίοτε, τροφοδοτούνται.

Ο πρώτος μύθος τον οποίο συχνά τον επικαλείται η Κυβέρνηση είναι: Έχουμε να διαλέξουμε στο δίλημμα. Ή υποχώρηση, ή σύγκρουση. Και όποτε αισθάνεστε ότι βρισκόσαστε σε δύσκολη θέση επικαλείστε την προοπτική θερμού επεισοδίου. Κανείς δεν το θέλει αυτό. Δεν ξεχωρίζουμε τους Έλληνες ούτε σε περισσότερο ή λιγότερο πατριώτες, ούτε σε πολεμοκάφιλους και ειρηνόφιλους. Όλοι θέλουμε το καλό της πατρίδας και την εξυπηρέτηση των συμφερόντων της. Όμως το ζήτημα είναι ότι όταν θέτετε τέτοια ψευτοδιλήμματα με κακοπροαίρετη την πολιτική βούληση, η απάντηση είναι μία. Με ποια συμπεριφορά τελικά, τέτοιου είδους προοπτικές έρχονται πιο κοντά. Με μια στιβαρή πολιτική που εκπέμπει σταθερά μηνύματα συνέπειας, ή με μια πολιτική η οποία ανάλογα με τις περιστάσεις στέλνει μηνύματα

υποχωρητικότητάς;

Δεύτερος μύθος. Η υποχωρητικότητα φέρνει την διεθνή στήριξη. Νομίζω σας το απέδειξα ότι εν τοις πράγμασι δεν συμβαίνει αυτό.

Διαψεύδονται καθημερινά από τις εξελίξεις. Τις πιέσεις και αυτό είναι ιστορική αλήθεια αποδεικνυόμενη από όλα τα παραδείγματα που μπορεί να βρει κανείς, τις πιέσεις τις δέχεται τελικά εκείνος ο οποίος θεωρείται, εκλαμβάνεται ως ασθενέστερος, ή πάντως ποιο ευεπήςφορος στην αποδοχή των πιέσεων. Εκτός εάν με την πολιτική και τη συμπεριφορά του καλού παιδιού ικανοποιούμεθα με την όποια θετική δημοσιότητα αναπαράγεται στον ξένο Τύπο. Αλλά είναι τελείως διαφορετικό αυτό από την ενεργή στήριξη των θέσεων των ελληνικών και την απομάκρυνση από την πολιτική των ίσων αποστάσεων. Ίσων αποστάσεων που βεβαίως είναι προσέγγιση ανισοτιμίας και μεροληψίας όταν αφορά ίσες αποστάσεις ανάμεσα στον επιτιθέμενο, τον διεκδικούντα και εκείνον ο οποίος απλώς προσπαθεί να προασπίσει και να υπερασπιστεί τα εθνικά του δίκαια και συμφέροντα.

Και ο τρίτος μύθος είναι ότι η Ελλάδα δεν είναι ισχυρή. Βέβαια σήμερα και άλλες φορές σας έχω ακούσει να αναφέρεστε συχνά στην ισχύ της χώρας και το χαίρομαι. Αλλά την κρίσιμη ώρα όταν ήσασταν σ αυτό το βήμα την επόμενη μέρα από τη νύχτα των Ίμια, κάνατε το μεγαλύτερο ατόπημα από όσα έχετε κάνει. Και κάνατε αυτή την αναφορά. Και δεν είναι συναισθηματικοί οι λόγοι που θέλω να υπογραμμίσω εδώ την άποψή μου. Ούτε λόγοι πολιτικής κορώνας. Θέλω απλώς να πω ότι παρά τα προβλήματα που έχει η Ελλάδα, πολλά εκ των οποίων οφείλονται στις εσφαλμένες πολιτικές επιλογές της Κυβέρνησης -αλλά αυτό είναι θέμα για άλλη συζήτησή μας- εξακολουθεί και ισχυρή να είναι και να μπορεί

να γίνει ακόμα πιο ισχυρή. Αυτό προϋποθέτει βεβαίως μια σειρά από διαφορετικές επιλογές. Αλλά πάντως το σίγουρο είναι ότι πρέπει να εκπέμψει σιγουριά και αυτοπεποίθηση. Οι Έλληνες και ευαίσθητοι είναι εθνικά και υπερήφανοι. Και κανένας δεν έχει το δικαίωμα να τους καλλιεργεί αισθήματα ταπείνωσης και ηττοπάθειας.

Ανάγκη, λοιπόν, μιας διαφορετικής πολιτικής. Θα επιχειρήσω να περιγράψω πάνω σε ποιες βασικές αρχές μπορεί και πρέπει να θεμελιωθεί μια διαφορετική πολιτική. Πρώτα απ' όλα στην εθνική ενότητα και τη συνεννόηση. Αλλά προϋπόθεση γι' αυτά είναι εκείνα που σας είπα στις εισαγωγικές παρατηρήσεις αυτής της ομιλίας: Διάλογος, ενημέρωση, συνθετική συζήτηση και καλή γνώση, όχι μόνο των εκπροσώπων του Ελληνικού Λαού, αλλά του ίδιου του Ελληνικού Λαού, των πραγματικών προβλημάτων και της δύσκολης πορείας που έχουμε μπροστά μας ως έθνος.

Δεύτερον. Αποσαφήνιση. Απόλυτη αποσαφήνιση της πολιτικής και ανάλογη εκπνομή μηνυμάτων. Όλοι θέλουμε και επιθυμούμε την εξομάλυνση των σχέσεων μας με την Τουρκία. Και όλοι -κάτω όμως από πολύσαφείς όρους τους οποίους επανειλημμένα έχουμε τονίσει- δεχόμαστε το διάλογο. Επαναλαμβάνω όμως υπό σαφείς όρους και για πάρα πολύ συγκεκριμένα πράγματα. Η, δήθεν, πάση θυσία αποφυγή του οποιουδήποτε ρίσκου και σε συνθηκολόγηση οδηγεί, αλλά και το ρίσκο τελικά το πολλαπλασιάζει.

Τρίτον. Η πολιτική αυτή πρέπει να εκπέμπει, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αποφασιστικότητα. Πρέπει να εκπέμπει τη δεδομένη βούληση να υπερασπιστούμε όλα εκείνα που πιστεύουμε ότι πρέπει να υπερασπιστούμε.

Τέταρτον. Προϋποθέτει ισχυρή και αξιόπιστη αποτρεπτική ικανότητα. Και εδώ θέλω να κάνω λίγα σχόλια. Αν εξαιρέσει κανείς τον εκσυγχρονισμό των F-4, ελάχιστα πράγματα έχουν γίνει σ' αυτή την κατεύθυνση. Και υπάρχουν πολιτικές και κυβερνητικές ευθύνες γι' αυτό. Όπως επίσης είναι πολύ σημαντικό να τονισθεί, για μια ακόμα φορά, ότι δεν μπορεί να εμπιστευόμαστε τις τύχες αυτού του τόπου στα χέρια του ανθρώπινου δυναμικού που υπηρετεί στις Ένοπλες Δυνάμεις και, ιδίως, το μόνιμο προσωπικό να εξακολουθεί να βρίσκεται υπό τις συνθήκες που σήμερα βρίσκεται τις μισθολογικές.

Το τρίτο ζήτημα. Δυστυχώς υπάρχουν -και έχουν δει και το φως της δημοσιότητας- θέματα κακής διαχείρισης -και το λέω με τρόπο εξαιρετικά διακριτικό, γιατί το πράγμα θέλει πάρα πολύ μεγάλη προσοχή, αλλά και ιδιαίτερα διεισδυτική διαλεύκανση.

Κέντρο Επιχειρησιακού Ελέγχου προς κατασκευήν στη Λάρισα. Ενώ θα έπρεπε να βρίσκεται ήδη στη φάση της κατασκευής με ημερομηνία αποπεράτωσης το 2000, επί δυόμισι χρόνια τώρα έχει καθυστερήσει.

Υποπτες μεθοδεύσεις βγαίνουν στο φως της δημοσιότητας, ύποπτες μετακινήσεις αρμοδίων αξιωματικών σε συγκεκριμένες υπηρεσίες. Ελπίζω να έχουμε μια πολύ σαφέστερη απάντηση για το ζήτημα αυτό.

να έχουμε μια πολύ σαφή απάντηση για το ζήτημα αυτό.

Και το τέταρτο. Μιλώντας για αμυντική και αποτρεπτική ικανότητα είναι αναμφισβήτητη η προτεραιότητα, η ειλημμένη απόφαση της Ελλάδος, εμπραγμάτως να σταθεί δίπλα στην ενίσχυση της αποτρεπτικής ικανότητας της Κύπρου. Της Κύπρου, για τηνοποία παραμένει ως κύριος φάρος της πολιτικής που ακολουθούμε, η ενταξιακή της κατεύθυνση και πορεία.

Έκτον. Η ανάγκη του να αναβαθμιστεί το Υπουργείο Εξωτερικών και η διπλωματική υπηρεσία. Εξακολουθούμε να είμαστε μια χώρα που ξοδεύει τα λιγότερα συγκριτικά με τις άλλες σε ένα τόσο νευραλγικό κομμάτι της Δημόσιας Διοίκησης που είναι δυσανάλογο με τη σημασία που αποδίδουμε και πρέπει να αποδίδουμε στις εξωτερικές μας σχέσεις.

Έβδομον, η ενεργοποίηση των μηχανισμών προβολής της Ελλάδας και των θέσεών της, όπου πράγματι αυτή τη στιγμή η εικόνα δεν είναι καθόλου ευχάριστη και λίγο - πολύ όλοι γνωρίζουμε τι εννοώ.

Από κει και πέρα βεβαίως υπάρχουν και άλλες μεγάλες προτεραιότητες.

Η εσωτερική ανασυγκρότηση της χώρας, το να ξεφύγει από τη στασιμότητα στην οποία βρίσκεται, το να ανασυγκροτήσει ένα δημόσιο που νοσεί, που αποτελεί σήμερα, το καρκίνωμα του δημόσιου βίου, παραμένουν βεβαίως παράμετροι πάνω στις οποίες μπορεί να χτιστεί μία χώρα η οποία μπορεί να εκπέμπει ισχύ και αυτοπεποίθηση.

Όμως, τέτοιου είδους προτεραιότητες, όσο σημαντικές και να ναι απαιτούν χρόνο, και δεν θα ήθελα ποτέ να να εκληφθεί, η παρουσίαση αυτών των προτεραιοτήτων ως άλλοθι ή υπεκφυγή για να μη γίνει κάτι τώρα που το έχει ανάγκη η χώρα.

Θα έλεγα λοιπόν κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με στόχευση όλες αυτές τις προτεραιότητες το πρώτο και το κύριο είναι να επιδείξει η χώρα την πολιτική βούληση και να την εκπέμψει προς όλες τις κατευθύνσεις, ότι δεν έχει καμία διάθεση να υποχωρεί σε οποιοδήποτε ζήτημα, εθνικής ασφαλείας, και οποιοδήποτε θέμα αφορά τα εθνικά της δίκαια και τα κυριαρχικά της δικαιώματα. Και αυτό να το κάνει με τρόπο συνεπή.

Επαναλαμβάνω προς άρση παρεξηγήσεως. Δεν μέφομαι κανέναν για προθέσεις αλλά επαναλαμβάνω επίσης ότι δεν κρίνονται οι πολιτικές από προθέσεις. Κρίνονται από την αποτελεσματικότητά τους και το τελικό τους αποτέλεσμα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι καταλήγω λέγοντας το εξής: Η οδυνηρή πραγματικότητα και οι εξελίξεις του τελευταίου ενάμιση έτους και μάλιστα με αυξανόμενη ένταση στα όσα συνέβησαν στη Μαδρίτη, και μετά, οδηγεί στο συμπέρασμα ότι δεν υπάρχει στρατηγική στην εξωτερική μας πολιτική, και ότι η πολιτική που ακολουθείται, αποσπασματική και σπασμωδική, όχι απλώς δεν οδηγεί σε αποτέλεσμα αλλά οδηγεί στο αντίθετο. Επιχειρείται να κατευνάσετε, και εκείνο που επιτυγχάνεται είναι να ανοίξετε την βουλιμία και τις ορέξεις εκείνων που αισθάνονται ότι επιβεβαιώνεται η ορθότητα της πολιτικής

εκείνων που αισθάνονται ότι επηρεάζονται η ορθότητα της πολιτικής των προκλήσεων, και των πιέσεων.

Και θέλω εδώ να σας πω, ότι έχετε πολύ σοβαρές ευθύνες, ευθύνες απέναντι στο έθνος, ευθύνες απέναντι στην ιστορία, ευθύνες απέναντι σ εκείνους που μάτωσαν για να χτιστεί αυτός ο τόπος, ευθύνες στους σημερινούς Έλληνες, ευθύνες στις επόμενες γενιές. Και πρέπει να τις αναλάβετε, γιατί δεν αρκούν οι όποιες καλές προθέσεις ή οι προσπάθειες υπεκφυγών.

Εμείς και σήμερα, σας δίνουμε χέρι συνεργασίας για αυτά τα θέματα, σας δίνουμε τις ανησυχίες και τους προβληματισμούς μας, γιατί εκτιμούμε ότι βρίσκονται σε ολισθηρή εξέλιξη τα μείζονα αυτά θέματα και δεν επιχαίρουμε για λόγους πολιτικής ή κομματικής εκμετάλλευσης, γι αυτό και βλέπετε την προσοχή με την οποία ταχειριζόμαστε και διατυπώνουμε τις απόψεις μας.

Όμως, από την άλλη πλευρά είμαστε και υποχρεωμένοι να κρούσουμε των κώδωνα του κινδύνου γιατί βλέπουμε τις εξελίξεις αυτές, εάν κάτι δεν αλλάξει γρήγορα και άμεσα, να οδηγούν σε αδιέξοδα που θα ναι εξαιρετικά επικίνδυνα.

Σας ευχαριστώ πολύ.